

**TRƯỜNG THCS - THPT NGUYỄN KHUYẾN
TRƯỜNG TH - THCS - THPT LÊ THÁNH TÔNG
TỔ ĐIỂM LÍ**

BÀI 9. THIÊN NHIÊN NHIỆT ĐỚI ẨM GIÓ MÙA

1. Tính chất nhiệt đới ẩm gió mùa

a. Tính chất nhiệt đới

- Biểu hiện:

- + Tổng bức xạ lớn, cán cân bức xạ dương quanh năm.
- + Nhiệt độ trung bình năm trên 20°C .
- + Tổng số giờ nắng từ 14000 - 3000 giờ.

- Nguyên nhân: Nước ta nằm trọn trong vùng nội chí tuyến, trong 1 năm nơi nào cũng có 2 lần Mặt Trời lên thiên đỉnh, góc nhập xạ lớn.

b. Lượng mưa, độ ẩm lớn

- Biểu hiện:

- + Lượng mưa nước ta lớn: trung bình năm từ 1500 - 2000mm. (sườn đón gió 3500 - 4000mm).
  - + Độ ẩm không khí cao trên 80%.
  - + Cân bằng ẩm quanh năm dương.
- Nguyên nhân: nằm trong khu vực nhiệt đới, nên lượng bốc hơi lớn, giáp biển Đông.

c. Gió mùa

Gió mùa	Gió/Hướng chủ yếu	Nguồn gốc	Phạm vi hoạt động	Thời gian hoạt động	Tính chất	Ảnh hưởng khí hậu
Mùa đông	Gió mùa Đông Bắc/ Đông Bắc	Áp cao Xibia	Miền Bắc (16° trở ra)	Tháng 11 – Tháng 4 năm sau	Nửa đầu mùa: khô, lạnh. - Nửa sau mùa: Lạnh, ẩm.	Mùa đông lạnh miền Bắc.

	Tín phong Đông Bắc	Áp cao chí tuyến	Miền nam 16° trở vào	Quanh năm	Nóng, khô và ít mưa	Mùa khô sâu sắc miền Nam
Mùa hạ	Gió mùa mùa hạ/ hướng Tây Nam	Nửa đầu mùa: Áp cao Bắc Ân Độ Đương	Cả nước	Tháng 5 - Tháng 10	Nóng ẩm	Mưa cho Nam Bộ và Tây Nguyên, Khô nóng cho Bắc Trung Bộ và Duyên hải Nam Trung Bộ
		Áp cao cận chí tuyến Bán cầu nam vượt xích đạo				Kết hợp với dài hội tụ nhiệt đới. Mưa cho cả nước (Bắc Bộ hướng Đông Nam).

* Hoạt động gió mùa đã dẫn tới sự phân mùa khí hậu khác nhau giữa các khu vực:

- Miền Bắc phân chia thành mùa đông lạnh ít mưa; mùa hạ nóng ẩm mưa nhiều.
- Miền Nam có 2 mùa khô – mưa rõ rệt.
- Tây Nguyên và đồng bằng ven biển Trung Trung Bộ có sự đổi lặp về mùa mưa và mùa khô.

**TRƯỜNG THCS - THPT NGUYỄN KHUYẾN
TRƯỜNG TH - THCS - THPT LÊ THÁNH TÔNG
TỔ ĐIỂM LÍ**

BÀI 9. THIÊN NHIÊN NHIỆT ĐÓI ẨM GIÓ MÙA (BÀI TẬP)

I. TRẮC NGHIỆM: (hoc sinh chon đáp án đúng nhất)

Câu 1. Lượng mưa trung bình năm trên lãnh thổ nước ta dao động trong khoảng

Câu 2. Đặc trưng nổi bật của thời tiết miền Bắc nước ta vào đầu mùa đông là

- A. lạnh và ẩm.
B. lạnh, khô.
C. nóng và khô.
D. lạnh, trời âm u nhiều mây.

Câu 3. Khu vực từ Đà Nẵng trở vào nam về mùa đông có thời tiết đặc trưng là

- A. lạnh và ẩm.
B. lạnh và khô.
C. nóng và khô.
D. nóng và ẩm.

Câu 4. Hướng gió chính gây mưa cho đồng bằng Bắc Bộ vào mùa hè là

Câu 5. Nguyên nhân chủ yếu làm cho gió mùa Đông Bắc có thể lấn sâu vào miền Bắc nước ta là

- A. nước ta nằm trong vành đai nội chí tuyến.
  - B. nước ta nằm gần trung tâm của gió mùa mưa đông.
  - C. nước ta giáp biển.
  - D. địa hình có dạng hình cánh cung đón gió.

Câu 6. Trong câu thơ: "*Hoa đào năm ngoái còn cười gió đông*" (Nguyễn Du), "Gió đông" ở đây là

Câu 7. Thời tiết lạnh khô xuất hiện vào thời kì của mùa đông ở miền Bắc nước ta vào khoảng thời gian

- A. đầu mùa đông.
B. giữa mùa đông.
C. cuối mùa đông.
D. đầu và giữa mùa đông.

- Câu 8.** Từ vĩ tuyến 16°B xuống phía nam, gió mùa mưa đông về bản chất là
- A. gió mùa Tây Nam.
  - B. gió Tí phong nửa cầu Bắc.
  - C. gió mùa Đông Bắc.
  - D. gió mùa Đông Nam.

- Câu 9.** Gió Tây khô nóng (gió Lào) là hiện tượng thời tiết đặc trưng nhất cho khu vực
- A. Đông Bắc.
  - B. Tây Bắc.
  - C. Bắc Trung Bộ.
  - D. Nam Trung Bộ.

- Câu 10.** Hiện tượng thời tiết xảy ra khi gió Lào hoạt động mạnh là
- A. khô nóng.
  - B. nhiệt độ cao, độ ẩm cao.
  - C. nóng khô với nhiệt độ cao, độ ẩm cao.
  - D. nhiệt độ thấp, độ ẩm thấp.

II. TỰ LUẬN: (học sinh làm vào vở ghi bài)

Câu 1. Tính chất nhiệt đới của khí hậu nước ta được biểu hiện như thế nào?

Câu 2. Trình bày sự hoạt động của gió mùa ở nước ta và hệ quả của nó đối với sự phân chia mùa khác nhau giữa các khu vực.